

Bestyrelsesmøde
Naturnationalpark Mols Bjerger
Referat

Mødenr.: 8
Dato: 2. juli 2025, kl. 16.30-20.00
Sted: Jagtens Hus, Danmarks Jægerforbund, Molsvej 34, 8410 Rønde.
Deltagere: Bestyrelse + sekretariat

Anne Sophie Gamborg (formand)
Verner Damm, Spejderne
Joy Klein, Dansk Ornitologisk Forening
Poul Arne Nielsen, Danmarks Jægerforbund
Niels Jørgen Petersen, Dansk Ride Forbund
Kell Sønnichsen, Danmarks Idrætsforbund
Erling Brejnegaard, Danmarks Cykle Union
Tenna Kit Vognsen, Brugerråd for Naturstyrelsen Kronjylland
Lasse Werling, Dansk Botanisk Forening
Linda Klindrup, Arbejdsgruppen for tilgængelig natur
Helle Andersen, Repræsentanter for lodsejere med naboskel
Anita Søholm, Syddjurs Kommune
Lone Høst, Dansk Islandshesteforening
Bjarke Dehli, Mols i Udvikling
Thorkil Danielsen, Friluftsrådet
Henning Nielsen, Borgerforeningen Mol
Jørgen Ivar Brus Mikkelsen, Djursland Landboforening
Jonas Milvang Nørregaard, Danmarks Vilde Natur Djursland
Henning Madsen, Dansk Skovforening
Jane Line Toubro, Fri Natur
Birgitte Sidenius Bjerg Lamp, Nationalpark Mols Bjerger
Karen Clausen, BUPL

Online: Johanne Løvlund Nielsen, Danmarks Naturfredningsforening.
Sofie Secher Thomsen, Dansk Orienterings Forbund.

Sekretariat: Uffe Strandby, Naturstyrelsen Kronjylland
Terese Scheller Sandvei, Naturstyrelsen Kronjylland
Lars Maagaard, Naturstyrelsen Kronjylland
Jakob Kristian Thøgersen Dahl, Naturstyrelsen Kronjylland

Afbud: Bjørn Ruben Pedersen, DGI.
Cecilie Lohse Straarup Mielec, De Unge Biodiversitets-ambassadører.

Referat:

Pkt.1.

Velkomst og introduktion til mødet – ca. 5 min. (O*).

Anne Sophie Gamborg bød velkommen til mødet og bød også velkommen til Karen Clausen, der er nyt medlem af bestyrelsen. Karen Clausen er udpeget for BUPL.

Indholdet på aftenens møde vil primært omhandle Naturstyrelsens overvejelser om konkrete indsatser ift. valg af dyr, hegnslinje, friluftsfaciliteter, naturgenopretningsindsatser mm. vedr. Naturnationalpark Mols Bjerger.

Uffe Strandby bød også velkommen til mødet og fortalte om aftenens tema. Bestyrelsesmøderne har frem til nu indeholdt temaoplæg med forskellige faglige oplægsholdere. På de to møder efter sommerferien kan bestyrelsen med afsæt i tidligere temaoplæg og aftenens oplæg komme med input til Naturstyrelsens arbejde med en projektbeskrivelse og forvaltningsplan.

Uffe Strandby takkede bestyrelsen for en konstruktiv dialog og samarbejde. Det betyder meget, at der i processen er plads til uenighed, og at diskussionerne sker på en respektfuld og anerkendende facon.

Pkt.2.

Naturstyrelsen præsenterer Naturstyrelsens overvejelser ift. projektbeskrivelse og forvaltningsplan for Naturnationalpark Mols Bjerger, del 1. inkl. 10 min. spørgsmål ca. 90 min (O*).

Terese Scheller Sandvei gennemgik Naturstyrelsens overvejelser ift. projektbeskrivelse og forvaltningsplan for Naturnationalpark Mols Bjerger, samt den proces som bestyrelsen kommer til at arbejde med herunder tidsplan for at færdiggøre processen med at lave en projektbeskrivelse og forvaltningsplan.

Præsentationen vil blive fremsendt til bestyrelsen.

Spørgsmål:

Bestyrelsen blev oplyst om arbejdsgangen for inddragelse af den videnskabelige arbejdsgruppe og den nationale arbejdsgruppe for interessenter.

Dette arbejde blev diskuteret. Naturstyrelsen orienterede om, at den videnskabelige arbejdsgruppe er kommet med en række overordnede anbefalinger ifm. arbejdet med Naturnationalparker samt enkelte observationer og anbefalinger vedr. de konkrete områder.

Der blev spurgt ind til om der kan laves en fælles forvaltning med eksempelvis fondsejede arealer der grænser op til naturnationalparken. Uffe Strandby forklarede, at den nuværende lovgivning ikke umiddelbart giver muligheder for dette, da naturnationalparker alene kan etableres på statsejede arealer.

Det foreslås fra flere i bestyrelsen, at der fra den videnskabelige arbejdsgruppe udarbejdes et vidensblad indeholdende faglige argumenter for hver enkelt naturnationalparker med fokus på valg af dyr, naturgenopretningsindsatser mm.. Naturstyrelsen bringer forslaget videre internt.

Uffe Strandby gennemgik overvejelser og faglige argumenter, for naturforvaltning og biodiversitet i Naturnationalpark Mols Bjerger.

Naturstyrelsen forventer ikke, at der skal iværksættes store hydrologi tiltag i Naturnationalpark Mols Bjerger.

Udtagning af oversøiske træarter kan evt. blive iværksat i begrænset omfang.

Naturstyrelsen ser en mulighed i at lave stenstrøning på enkelte lokaliteter.

Endvidere forventes det, at der kan iværksættes indsatser eksempelvis i form af høslet, græsning, pløjning mv. på nyerehvervede arealer. Omfanget og behovet for dette skal dog undersøges nærmere.

(Der henvises til præsentationen).

Pkt. 3.

Pause med sandwich ca. 25 min.

Pkt. 4.

Naturstyrelsen præsenterer Naturstyrelsens overvejelser ift. projektbeskrivelse og forvaltningsplan for Naturnationalpark Mols Bjerger, del 2 inkl. 10 min. spørgsmål ca. 80 min. (O*).

Forslag til valg af dyr i Naturnationalpark Mols Bjerger

Uffe Strandby fortsatte sin præsentation med en gennemgang af valg af dyr i naturnationalparkerne generelt og forslag til valg af dyr i Naturnationalpark Mols Bjerger.

Naturstyrelsen foreslår, at der introduceres delvist/styret reproducerende bestand af heste (fx Exmoor) samt delvist/styret reproducerende bestand af kreaturer (fx Galloway) i Naturnationalpark Mols Bjerger.

Geder kan benyttes i beredskab og benyttes ved situationer, hvor tilgroning kan være et problem eksempelvis i Natura 2000 naturtyper, §3 beskyttede naturtyper mm.

Bestyrelsen havde spørgsmål til antallet af dyr i området og hvordan man kan styre reproduktionen. Naturstyrelsen forklarede at delvist/styret reproduktion skal forstås som en situation, hvor man i en begrænset periode sætter hhv. tyr og hingst på arealet – derudover kan det overvejes og diskuteres om dette skal ske på en begrænset del af det samlede areal. En delvist reproducerende bestand skal forstås som en bestand der fx består af en andel stude/vallakker og en andel køer/hopper (der henvises til præsentationen).

Valg af dyr i de øvrige naturnationalparker blev gennemgået og diskuteret.

Overvejelser og idéer for friluftslivet i Naturnationalpark Mols Bjerger

Terese Scheller Sandvei gennemgik status, overvejelser og idéer for friluftslivet i Naturnationalpark Mols Bjerger (se præsentationen).

Hovedelementerne i Naturstyrelsens udspil er:

De nuværende fredede stier og etablerede stier i øvrigt bevares.
Der etableres ikke yderligere stier i naturnationalparken.
Der etableres adgang uden dyr ved Trehøje, Agri og shelterspladsen Tremosegård.
Der etableres en sti langs det ydre hegn.
Naturstyrelsens veje lukkes for motorkøretøjer. De kommunale veje opretholdes.
Der frahegnes ikke langs veje.

Bestyrelsen diskuterede rekreative muligheder og færdsel langs det ydre hegn. Bestyrelsen diskuterede nødvendigheden af en sti, samt fordele og ulemper for forskellige målgrupper ved etablering af en sådan sti. Der var i bestyrelsen delte meninger om en sti langs det ydre hegn. Nogle udtrykte bekymringer for nabopåvirkning og andre så det som en god mulighed for de brugere som ikke føler sig trygge ved at skulle ind i det hegnede område.

Overvejelser og idéer omkring formidling i Naturnationalpark Mols Bjerger

Besøgscenter Strandkær får opdateret udstillingen med fokus på formidling af naturnationalparken. Der etableres ankomstpunkter med formidling ved Trehøje, Agri og Øvre Strandkær.

Forslag til hegnslinje herunder frahegning af områder

Uffe Strandby gennemgik Naturstyrelsens forslag til hegnslinjer og områder der ønskes frahegnet. Arealerne omkring Trehøje, Agri Bavnehøj, Tremosegård, Staldanlægget og P-plads samt arealet til naturbørnehaven ved Toggerbo er foreslået frahegnet. Derudover er der nogle mindre arealer som er sammenhængende med det foreslåede hegnede område, som ikke indgår i hegnet (et areal vest for Mols Bjerger Vej, areal syd for Toggerbovej, Strandkær Strand). Derudover er arealerne som Tinghulen, Knebel Plantage, nyrehvervede arealer i nordvest, Bogens Strand, Fuglsø Strand m.fl. ikke omfattet af naturnationalparken.

Uffe Strandby gjorde opmærksom på, at bestyrelsen får mulighed for at komme input og forslag til ændringer på de kommende bestyrelsesmøder i august/september.
Det blev foreslået, at der laves et simpelt kort der viser hegnslinjen. Det vil Naturstyrelsen arbejde videre med.

Der blev udtrykt bekymring om de lokale ønsker og holdninger til Naturnationalparken bliver imødekommet i den kommende projektbeskrivelse og forvaltningsplan. Naturstyrelsen præsenterede kort, hvordan man har forholdt sig til input fra Landsbygruppen og byrådet i Syddjurs Kommune. Det er naturstyrelsens vurdering at væsentlige delelementer fra hhv. Syddjurs Kommune og Landsbygruppen er imødekommet i forslaget.

Det blev nævnt, at naturnationalparkens hovedformål er at tilgodese naturen og biodiversiteten, samt at Naturstyrelsens forslag tilgodeser dette og derudover inddrager lokale hensyn ift. friluftslivets muligheder. Derudover bliver der mulighed for, i den 8 ugers høringsperiode at indsende høringsvar til Naturstyrelsens faglige udkast til projektbeskrivelse og forvaltningsplan for Naturnationalpark Mols Bjerger.

Det blev foreslået, at bestyrelsen kan sende spørgsmål til sekretariatet, som kan forberede svar og/eller oplæg til næste møde.

Pkt. 5.

Gensidig orientering – ca. 5 min. (O*).

Naturstyrelsen har planlagt et møde med administrationen i Syddjurs Kommune vedr. Naturnationalpark Mols Bjerger.

Naturstyrelsen har afholdt en naturvandring ved Kalø, da Kalø er med på bruttolisten over mulige kommende naturnationalparker. Der var omkring fyrre deltagere på denne naturvandring.

Landsbygruppen afholdt d. 17. juni borgermøde på Molsværket, hvor Landsbygruppens oplæg til Naturnationalpark Mols Bjerger blev præsenteret. En række bestyrelsesmedlemmer og Terese deltog.

Naturstyrelsen forsætter dialogen med Landsbygruppen.

Der er planlagt en naturvandring d. 25. august fra kl. 15.00-17.00 for byrådet i Syddjurs Kommune.

Presseklip:

[17. juni 2025 på Tv2ØJ.dk](#)

[“Fint bud”, siger borgmester om forslag - men er det realistisk? | TV2 Østjylland](#)

[Lokale med eget alternativ: Nej tak til ét stort hegn på 35 kilometer | TV2 Østjylland](#)

Nyhedsudsendelse kl. 19.30

<https://www.tv2ostjylland.dk/nyheder/17-06-2025/1930/1906-17-jun-2025>

[18. juni 2025 på dr.dk](#)

[Naturnationalparker sætter gang i de lokales følelser: En borgergruppe prøver at bygge bro | Indland | DR](#)

Pkt. 6.

Evt. – ca. 5 min. (O*).

Det næste møde er fastsat til 26. august. Herefter følger der to fastsatte møder den 16. september og den 30. september. Alle møde afholdes kl. 16.30 til 20.00 i Jagtens Hus, Danmarks Jægerforbund, Molsvej 34, 8410 Rønde.

**) D-drøftelse, O-orientering, B-beslutning.*